

ΕΤΟΣ 54ον

13 Αυγούστου 2006

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 33 (2776)

Ο ΦΟΒΟΣ

«βλέπων δέ τόν άνεμον ισχυρόν, έφοβήθη»

Ἡ σημερινή εὐαγγελική διήγηση ἔχει σάν ιστορικό πυρήνα τό βίωμα τοῦ φόβου πού ἔνωσαν οἱ μαθητές μπροστά στήν τρικυμισμένη θάλασσα· επίσης τό αἶσθημα τῆς ἀσφάλειας πού τοὺς πρόσφερε ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ ἑξασφαλίζοντας τή διάσωσή τους.

Ὁ φόβος εἶναι ἓνα ἔντονο δυσάρεστο συναίσθημα. Εἶναι ἓνας ἀμυντικός μηχανισμός τοῦ ἀνθρώπου μπροστά σέ ἓναν πραγματικό ἢ ἀναμενόμενο κίνδυνο. Εἶναι μιά ἀντίδραση πού διεγείρει, δραστηριοποιεῖ καί κινητοποιεῖ τό ἄτομο, ὥστε νά ἀντιμετωπίζει ἑξωτερικές ἀπειλές.

Ὁ φόβος τοῦ θανάτου

Ὁ φόβος τοῦ θανάτου διαποτίζει ὀλόκληρη τή ζωή τοῦ ἀνθρώπου καί ἐπηρεάζει τίς σχέσεις του μέ τόν Θεό, τόν πλησίον καί τό περιβάλλον του. Ὁλόκληρος ὁ πολιτισμός τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὀργάνωση τῆς ζωῆς του, οἱ τέχνες καί οἱ ἐπιστήμες του, τά ἦθη καί τά ἔθιμά του, οἱ παραδόσεις καί οἱ ὀραματισμοί του, προσδιορίζονται ἀπό τόν φόβο τοῦ θανάτου. Ὁ ἀνθρώπος φοβάται τόν θάνατο, γιατί ὑποδουλώθηκε σέ αὐτόν. Γι' αὐτό καί ἡ καταξίωση τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀδύνατη χωρίς τήν ἀπελευθέρωση ἀπό τόν φόβο αὐτόν. Ἡ ἀπελευθέρωση ὄμως τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τόν φόβο τοῦ θανάτου βρίσκεται πέρα ἀπό τίς δυνάμεις του.

Ἡ ἔνταξη στό σώμα τοῦ Χριστοῦ, τήν Ἐκκλησία, εἶναι ἡ εἴσοδος στήν κοινωνία τῆς ἐλευθερίας. Ἡ ἔνταξη αὐτή δέν παραμερίζει τήν ἰδιαιτερότητα τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά παρέχει τήν πλήρη καταξίωση καί τελείωσή του. Τόν καθιστά μέτοχο τῆς ἄκτιστης ζωῆς καί τῆς αἰωνιότητος τοῦ Χριστοῦ. Καί στόν βαθμό πού ζεῖ ἔνωμένος μέ τόν Χριστό, λυτρώνεται ἀπό τόν φόβο τοῦ θανάτου· εἶναι ἐλεύθερος.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ματθ. ιδ´ 22–34)

«Εγώ είμι· μή φοβεῖσθε»

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἠγάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς Μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι. Ὁψίας δὲ γενομένης, μόνος ἦν ἐκεῖ. Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. Τετάρτῃ δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ Μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα, ἐταράχθησαν, λέγοντες ὅτι φάντασμα ἔστι· καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν· Εὐθέως δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Θαρσεῖτε· ἐγώ εἰμι· μή φοβεῖσθε. Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος, εἶπε· Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με πρὸς σε ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα. Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐλθέ. Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος, περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, ἐλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. **Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρόν, ἐφοβήθη**· καὶ ἄρξάμενος καταποντίζεσθαι, ἔκραξε, λέγων· Κύριε, σῶσόν με. Εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνει τὴν χεῖρα, ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; Καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, λέγοντες· Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶ. Καὶ διαπεράσαντες, ἤλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ.

Πίστη καὶ φόβος Θεοῦ

Ἡ πίστη καὶ ἡ κοινωνία μὲ τὸν Χριστὸ γεννᾷ ἕναν ἄλλο φόβο: τὸν φόβο τοῦ Θεοῦ. Χωρὶς αὐτὸν τὸν φόβο δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ γνῶσις τοῦ Θεοῦ. Ὁ φόβος αὐτὸς εἶναι τελείως διαφορετικὸς ἀπὸ τὸν φυσικὸ φόβο γιὰ κάποια ἐπικείμενη καταστροφή.

Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἀγαπήσῃ τὸν Θεό, ἂν προηγουμένως δὲν τὸν φοβῆθῃ. Καὶ δὲν μπορεῖ νὰ τὸν φοβηθῇ, ἂν δὲν τὸν πιστέψῃ. Ὁ φόβος γεννιέται ἀπὸ τὴν πίστη καὶ ὄχι ἡ πίστη ἀπὸ τὸν φόβο. Ἐκδηλώνεται μὲ τὴν τήρηση τῶν ἐντολῶν καὶ ὁδηγεῖ στὴ γνῶσις τοῦ Θεοῦ. Ἡ γνῶσις αὐτὴ εἶναι δωρεὰ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπο πού τὸν φοβᾶται καὶ τηρεῖ τίς ἐντολές του, ὅπως διατυπώνει ὁ ἅγιος Ἰσαάκ ὁ Σύρος.

Ἀγάπη καὶ φόβος Θεοῦ

Ἡ τήρηση τῶν ἐντολῶν, ἡ κάθαρση ἀπὸ τὰ πάθη καὶ ἡ προκοπὴ στὴν ἀγάπη πραγματοποιοῦνται μὲ τὸν φόβο. Ἡ τέλεια ὁμως ἀγάπη «ἐξω βάλῃ τὸν φόβον» (Α΄ Ἰω. 4,18). Ὁ φόβος χαρακτηρίζει τίς προκαταρκτικὲς βαθμίδες τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Ἀλλὰ καὶ ὁ τέλειος πιστὸς δὲν εἶναι ἀθεόφοβος. Ὁ φόβος ὁμως σὲ αὐτὸν παίρνει ἄλλη μορφή. Συμφαίνεται μὲ τὴν ἀγάπη καὶ ἀφανίζεται βαθμυδὸν ἀπὸ αὐτήν.

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Ἐκείνον τὸν καιρὸν, ὁ Ἰησοῦς ἀνάγκασε τοὺς μαθητὰς νὰ μποῦν εἰς τὸ πλοiάριον καὶ νὰ πᾶνε πρὶν ἀπ' αὐτὸν εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην, ἕως ὅτου διαλύσῃ τὸν κόσμον. Καὶ ἀφοῦ διέλυσε τὸν κόσμον, ἀνέβηκε εἰς τὸ ὄρος διὰ νὰ προσευχηθῆ ἴδιος του. Ὅταν δὲ ἐβράδυσσε, ἦταν ἐκεῖ ἴδιος. Τὸ πλοiάριον εὐρίσκειτο ἤδη εἰς τὸ μέσον τῆς λίμνης καὶ ἐπάλαιε μὲ τὰ κύματα, διότι ὁ ἄνεμος ἦτο ἀντίθετος. Κατὰ τὴν τετάρτην δὲ νυκτερινὴν βάρδια ἦλθε εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς περπατώντας ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ μαθηταί, ὅταν τὸν εἶδαν νὰ περπατῆ ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν, ἐταράχθησαν καὶ ἔλεγαν ὅτι εἶναι φάντασμα καὶ ἀπὸ τὸν φόβον τοὺς ἐφώνησαν. Ἀμέσως τοὺς ἐμίλησε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε, «Ἐχετε θάρρος, ἐγὼ εἶμαι· μὴ φοβᾶσθε». Τότε τοῦ ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος, «Κύριε, ἐάν εἶσαι σύ, τότε δώσέ μου διαταγὴν νὰ ἔλθω σ' ἐσέ ἐπάνω στὰ νερά». Ἐκεῖνος δὲ εἶπε, «Ἐλα». Καὶ ὅταν ὁ Πέτρος κατέβηκε ἀπὸ τὸ πλοiάριον, ἄρχισε νὰ περπατῆ ἐπάνω στὰ νερά, διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν Ἰησοῦν. **Ἄλλ' ἐπειδὴ ἔβλεπε τὸν ἀνεμὸν δυνατὸν ἐφοβήθηκε**, καὶ ἐπειδὴ ἄρχισε νὰ βυθίζεται, φώναξε, «Κύριε, σῶσέ με». Ἀμέσως ὁ Ἰησοῦς ἄπλωσε τὸ χέρι, τὸν ἔπιασε καὶ τοῦ λέγει, «Ὀλιγόπιστε, γιατί ἐδίστασες;». Καὶ ὅταν ἀνέβηκαν εἰς τὸ πλοiάριον, ἔπαυσε ὁ ἄνεμος. Ἐκεῖνοι πού ἦσαν εἰς τὸ πλοiάριον τὸν προσκύνησαν καὶ τοῦ εἶπαν: «Ἄληθινὰ εἶσαι Θεοῦ Υἱός». Καὶ ἀφοῦ διέσχισαν τὴν λίμνην, ἦλθαν καὶ ἀπεβιβάσθησαν εἰς τὴν Γεννησαρέτ.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέηλλα, Ἀρχιμ. Εὐδ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

Ἔτσι ὑπάρχουν δύο εἶδη φόβου: ὁ εἰσαγωγικός, πού προκαλεῖται ἀπὸ τὴν ἀπειλή τῆς κοιλιάσεως· αὐτὸς χαρακτηρίζει τοὺς ἀνώριμους πιστοὺς. Ὁ δεύτερος φόβος γεννιέται ἀπὸ τὴν ἀληθινὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεὸ καὶ ἀποτελεῖ καρπὸ τῆς παρουσίας τῆς χάριτος. Ὁ φόβος αὐτὸς δὲν ἔχει τίποτα κοινὸ μὲ τὸ φυσικὸ ἔνστικτο τοῦ φόβου. Ἀντίθετα, ἴδее ὁ ἀββάς Δωρόθεος, ἡ παρουσία του ἐλευθερῶνει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ κάθε γήινο φόβο.

Ὁ τέλειος φόβος συνδέεται μὲ τὴ συναίσθηση τοῦ μεγαλείου τῆς δωρεᾶς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ κινδύνου πού διατρέχει ὁ ἄνθρωπος νὰ φανεῖ ἀνάξιος τὴν κλήση του· νὰ πέσει ἐξαιτίας τῆς ἀστάθειας καὶ τῆς ἀσθενείας του. Ὅπως αὐτὸς πού βρίσκεται σὲ ψηλὸ βουνὸ δὲν φοβᾶται τὸ βουνὸ ἀλλὰ τὴν πτώση του ἀπὸ αὐτό, ἔτσι καὶ ὁ πιστὸς δὲν φοβᾶται τὸν Θεὸ ἀλλὰ τὴν ἔκπτωση ἀπὸ αὐτόν. Φοβᾶται μῆπως φανεῖ ἀνάξιος.

Ἀποδοχὴ καὶ ὑπέρβαση

Κάτω ἀπὸ τίς παραπάνω προϋποθέσεις ἡ ἀνιδιοτελεῖς ἀγάπην ὁδηγεῖ στὴν ἀποδοχὴ τοῦ θανάτου καὶ τὴν ὑπέρβασή του μὲ τὴν πίστη στὸν Χριστό. Ἔτσι ἡ ζωὴ ἀποκτᾶ καινούργιο νόημα καὶ σκοπὸ. Ἐλευθερὸς ἀπὸ τὸν φόβο τοῦ θανά-

13 Αύγουστου 2006: ΚΥΡΙΑΚΗ Θ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ
Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς μεταμορφώσεως· μετὰθεοῖς τοῦ ἱεροῦ λειψάνου
τοῦ ἁγίου Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.
Ἦχος: πλ. δ΄ – Ἑωθινόν: Θ΄ – Ἀπόστολος: Α΄ Κορ. γ΄ 9-17 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ιδ΄ 22-34.
Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 20 Αύγουστου, Ι΄ Ματθαίου.
Ἀπόστολος: Α΄ Κορ. δ΄ 9-16 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ιζ΄ 14-23.

του μπορεῖ ὁ πιστός νά νικήσει δυσκολίες ἢ ἐμπόδια καί νά γευθεῖ τήν ἀληθινή ζωή καί τήν ἀληθινή ἀγάπην. Ἡ ἐμπειρία τῆς ἀγάπης εἶναι ἐμπειρία ζωῆς. Καί ἡ ζωή τῆς ἀγάπης εἶναι ζωή μετοχῆς στή νίκη ἐναντίον τοῦ φόβου καί τοῦ θανάτου.

«Μή φοβεῖσθε». Σέ αὐτή τή φράση τῆς σημερινῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς πρέπει νά ἀναγνωρίσουμε τή ρητῆ ὑπόσχεση τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας του: μέσα στίς ταραχές τῆς ζωῆς καί στίς θλίψεις ἐκεῖνος στέκεται δίπλα μας.

Ἄρχιμ. Γ. Χ.

Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ ΠΗΓΗ ΕΛΕΟΥΣ

Νά προσφεύγετε, ἀδελφοί μου, στή Μητέρα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τό σπίτι σας χάνει τήν εἰρήνην του. Ἡ Κυρία Θεοτόκος εἶναι πηγὴ τοῦ ἐλέους καί τῆς δυνάμεως. Μπορεῖ εὐκολά νά ἐρμηνεύσει τίς ἀνθρώπινες καρδιές. Ὡς Μητέρα τοῦ Θεοῦ τῆς εἰρήνης μεσιτεύει σ’ Αὐτόν γιὰ τήν εἰρήνην ὅλου τοῦ κόσμου καί ὄλων τῶν χριστιανικῶν σπιτιῶν. Ἐχει τήν ἐλεητική δύναμιν νά διώξει μ’ ἓνα νεῦμα τῆς τῆς πονηρὰ πνεύματα, αὐτὰ πού μέ ἀκοίμητο ἀγῶνα προσπαθοῦν νά χωρίζουν τοὺς ἀνθρώπους καί νά τοὺς κάνουν νά ἀλληλομισοῦνται. Εἶναι ἡ Γοργοῦπι-κοος, πού ἀπαντᾷ γρήγορα στίς παρακλήσεις μας καί μᾶς παρέχει τήν εἰρήνην καί τήν ἀγάπην. Γιατί, ἂν δέν ἔχουμε τήν πίστη καί τήν ἀγάπην γινόμαστε ἀνάξι-οι τῆς μεσιτείας τῆς Θεοτόκου.

(Ἅγιος Ἰωάννης τῆς ΚΡΟΝΣΤΑΝΔΗΣ)

Ἀκοῦστε τὸ **Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος**
ΤΩΡΑ καὶ ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΑ
Γιὰ περισσότερες Πληροφορίες: **210 72 98 222**

«ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «᾽ Αποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰαοῖου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδόσις - Διευθυντίς: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξις, τηλ. 210.7272.331. Διευκρίτισις, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ» σ’ ὅλο τὸν κόσμον μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr

Οἱ «ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ» τῶν φοιτητῶν τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκτροφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας στό Διαδίκτυο: www.apostoliki-diakonia.gr/gr_main/profile/oikotrofeion.htm